

frihedsberøvelse på grund af politisk eller religiøs overbevisning eller — som det blev tilføjet i folketinget i lighed med tilføjelsen til § 70 — på grund af afstamning. Udtrykket „dansk borger“ i pkt. 2 er benyttet for ikke at afskære muligheden for et skøn over, hvorvidt særlige omstændigheder undtagelsesvis skulle gøre sig gældende med hensyn til udlændinge. — Også stk. 2 med grundlovfæstelsen af princippet om, at frihedsberøvelse ikke kan ske uden lovhjemmel, er nyt. Derimod svarer stk. 3—5 til grdl. 1920 § 78; dog er sidste pkt. i stk. 3 føjet til, og i slutningen af stk. 5 er ordene „bøde eller hæfte“ i overensstemmelse med straffeloven sat i stedet for „pengebod eller simpelt fængsel“.

Grdl. 1920 gav i § 70 (nu § 63) enhver, der *administrativt blev berøvet sin frihed*, adgang til at anlægge retssag mod vedkommende myndighed og således få beslutningen efterprøvet; men i mange tilfælde ville det ikke være praktisk muligt for den pågældende at gennemføre en sådan sag. Der er derfor nu — se stk. 6 — optaget en bestemmelse, hvorefter en person, der administrativt er berøvet sin frihed, kan få sin sag indbragt for en af de almindelige domstole eller — med henblik på muligheden af en deraf følgende væsentlig forøgelse af disses arbejde — „anden dømmende myndighed“ blot ved at *fremsette begæring* derom. Behandlingen af personer, der administrativt er berøvet deres frihed, undergives et af folketinget valgt *tilsyn* (stk. 7).

Den i stk. 6 indsatte undtagelse: „som ikke har hjemmel i lovgivningen om udlændinge“ (d. v. s. lov nr. 224 af 7. juni 1952) blev tilføjet i folketinget efter forslag af udvalget undtagen Aksel Larsen. Den vedtoges med 119 stemmer mod 7.

§ 72. Boligen er ukrænkelig. Husundersøgelse, beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt brud på post-, telegraf- og telefonhjemmeligheden må, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse, alene ske efter en retskendelse.

Der er her sket en udvidelse af den ved grdl. 1920 § 79 hjemlede beskyttelse, idet også indgreb i *post-, telegraf- og telefonhjemmeligheden* herefter kræver retskendelse, medmindre loven hjemler særegen undtagelse.

Paragraffen undergik en redaktionel forandring i folketinget. Et ændringsforslag af *Aksel Larsen*, som påbød, at retskendelsen, såfremt den af særlig grund var blevet holdt hemmelig, senere skulle meddeles den pågældende, og som gav adgang til at appellere enhver sådan retskendelse med beskikket juridisk assistance, hvorhos et af rigsdagen oprettet tilsyn til enhver tid skulle være informeret om sådanne retskendelser, blev forkastet med 116 stemmer mod 7.